

MARLEEN

Dagboek van mijn apenjaren in de Handelsschool in Aalst

Opgedragen aan mijn vrouw, Arlette Scheerlinck en dochter, Tamara.

Geschreven in aangename herinnering aan vooral: (in alfabetische volgorde)
Aldo, Carla, Danny C, Danny V.L, Deborah, Liliane, Linda, Marc, Marleen,
Rudy en Stephanie

De auteur:

Ik ben Edgard (Eddy) Adriaens, geboren op 21.09.1953 in Aalst. Ik groeide samen met mijn ouders en zes broers en zussen op in Terjoden. Na mijn middelbare studies werkte ik gedurende 14 jaar in een paar KMO's in het Aalsterse als correspondent en adjunct-(verkoops)directeur. Daarna 18 jaar als relatiebeheerder bij Bacob en, na de fusie, als helpdesk-operator bij Dexia.

Je kunt niet op een goeie morgen wakker worden, beslissen dat je gauw even een marathon gaat lopen en verwachten dat je een denderende prestatie gaat neerzetten. Je kunt je evenmin op zo'n morgen aan het schrijven zetten en verwachten dat je een kunstwerk uit je mouw gaat schudden. Ik heb die pretentie dan ook helemaal niet. Ik ben geen schrijver, alleen maar de auteur van dit boek.

Het boek:

Wat voorligt, is mijn dagboek uit de jaren 70 – 73. Toen geschreven en in 1995 wat ingekort en aangevuld. Het is een sterk autobiografisch verhaal, waarin ik - voor redenen die ik zelf niet goed begrijp - van sommige mensen de naam veranderd heb en van anderen dan weer niet. Mijn “dagboek” heeft nooit als dagboek bestaan. Dit werk bevat dan ook geen accurate weergave van gesprekken of gebeurtenissen, doch geeft enkel een indruk van hoe ik de beschreven periode en wat er toen leefde en gebeurde aanvoelde.

Het is niet mijn bedoeling mensen te kwetsen. Als een van de vernoemde personen dit boek zou lezen en zich toch gekwetst of beledigd zou voelen door de manier waarop ik hem (haar) in mijn dagboek voorstel, bied ik hiervoor bij voorbaat mijn verontschuldigen aan.

THOSE WERE THE DAYS MY FRIEND
(Mary Hopkins)

Once upon a time, there was a tavern
Where we used to raise a glass or two
Remember how we laughed away the hours,
Dream of all the great things we would do

Those were the days, my friend
We thought they'd never end
We'd sing and dance forever and a day
We'd live the life we'd choose
We'd fight and never lose
For we were young and sure to have our way

Then, the busy years went rushing by us
We lost our starry notions on the way
If, by chance, I'd see you in the tavern,
We'd smile at one another and we'd say

Those were the days, my friend
We thought they'd never end
We'd sing and dance forever and a day
We'd live the life we'd choose
We'd fight and never lose
Those were the days, oh yes, those were the days

Just tonight, I stood before the tavern
Nothing seemed the way it used to be
In the glass, I saw a strange reflection
Was that lonely woman really me?

(Refrain)

Through the door, there came familiar laughter
I saw your face and heard you call my name
Oh, my friend, we're older but no wiser
For in our hearts, the dreams are still the same

(Refrain)

PROLOOG.

*“If you are going to San Francisco,
Be sure to wear some flowers in your hair.”
(Scott Mckenzie)*

Ik kom uit een wereld waar jongeren met lange haren - wat toen lang heette - beatles, provo's, beatniks of hippies genoemd werden en op straat nagekeken werden. In deze wereld vervulde “Hair” de ouders met afschuw. “Hair” was immers hét onderscheidende teken van verzet tegen een generatie en een systeem dat jongeren niets anders te bieden had dan hypocrisie en waar de naaste dromen van George Orwell vaste vorm dreigden aan te nemen. Wij waren progressief en links omdat het imperialisme en nationalisme, de wet van Rust en Orde, een omvang aannamen die ons dwong te reageren en ondertussen werden wij bij de schooldirecteur geroepen omdat ons haar te lang was.

Ik kom uit de wereld waarin de Kennedy's vermoord werden, Camilo Torres, Che Guevara en Martin Luther King; waarin “The First Nation” in Vietnam een generatie opofferde aan de tomeloze eerezucht van haar leiders; waarin Israël en de Arabische Landen nog maar eens een oorlog uitvochten; Bernadette Devlin op de barricades van Ierland om gelijke rechten smeekte; Nyerere aanbeden werd en jonge mensen op café meer over politiek praatten dan over auto's, TV of sport. Tenminste: in “onze” cafés toch.

Ik kom uit een wereld waar een deel der jongeren gekleed ging in olifantenpijpen-broeken en Indisch katoenen hemden, liefst kanariegeel, rood, oranje en lila en bij voorkeur al die kleuren samen en door elkaar. Lange tijd zwoer het grootste deel echter nog bij de klassieke pakjes, “de zondaagse kleren”, waarin zelfs “The Beatles” in hun beginjaren hun Tv-optredens gaven. Geleidelijk werden de mogelijkheden van Jeans “Texas-broeken” als everyday-wear ontdekt en naarmate de scholen hun verzet tegen deze kleding opgaven, kleurden de straten blauw. Voor de meisjes - voor de jongens niet minder in feite - showde Twiggy in het onooglijke Carnaby Street de mini-mode. En terwijl steeds meer meisjes experimenteerden met schaar en draad, “surveilleerden” in sommige scholen de leraressen met een meetlat op de speelplaats: maximum 15 cm boven de knie, weet je wel.

In deze wereld was roken nog een “must”, want het verband met kanker was slechts een vage veronderstelling. Het enige argument tegen roken was dan ook beter dan alle publiciteit samen: “het stond slordig!” James Dean deed ons voor hoe slordig je het kon doen lijken en wij aapten het hem keurig na.

In mijn wereld was de culturele kloof tussen jongeren en volwassenen absoluut. Onze muziek was totaal verschillend, vonden wij toen toch, van al wat onze ouders kenden. Iedereen leek trouwens op een of andere wijze bezig met muziek en was er - terecht - van overtuigd dat er uitzonderlijk originele en prachtige muziek gemaakt werd. Of je voorkeur uitging naar The Rolling Stones, Deep Purple, Pink Floyd, Chicago ... of eerder naar The Beatles of The Bee Gees bepaalde mee naar welke cafés je ging en wie je ontmoette.

In de jaren onmiddellijk na '68 werd het onderwijs overspoeld door een eindeloze reeks stakingsgolven. De ene keer staakten de leraars, dan weer was het de beurt aan de leerlingen. "We shall overcome" zongen wij nog lang nadien en de geest van kritiek, de drang naar inspraak daalde alsmaar vuriger over ons neer. Er was Pete Seeger, er was Joan Baez; Nina Simone was young, gifted and black en Bob Dylan was naast Mahalia Jackson obligate kerkmuziek.

De oudere generatie had zoiets nog niet meegemaakt: een kruisvaart van kinderen, hun kinderen, die openlijk discussieerden over alle heilige geboden en taboes van de wereld, die het afbreken van Heilige Huisjes als een opdracht zagen, zelfs al werden ook open deuren niet ontzien.

De kranten schreven over de crisis van het gezag en wij waren jong en teerden op de verwarring der ouderen. Dezen wisten niet hoe reageren: zij hadden geen ervaring met onze houding. Zij hadden ook geen antwoord op onze vragen, want onze vragen waren in feite hun eigen vragen. Zij twijfelden al even min als wijzelf aan ons gelijk! Alleen vervulde de manier waarop wij lucht gaven aan onze onvrede en de overdrijving eigen aan onze jeugd hen met angst voor de gevolgen: dit kon niet goed aflopen! Het ouderlijke gezag was destijds vaak nog slechts een klucht: de kinderen waren beter geleerd dan de ouders, beter belezen en beter geïnformeerd.

Tussen de soep en de patatten door verslonden wij de "Rode Boekjes". Die zegden eigenlijk allemaal hetzelfde: "Als we niet wilden dat de imperialistische neonazi's de deken blijvend naar zich toe trokken was het nu de tijd om al hun stomme bordjes te negeren: je mag wel degelijk op het gras lopen, je moet enkel voor jezelf uitmaken welke wereld je wilt en je vervolgens organiseren om die te realiseren." Gandhi had toch een kwart eeuw eerder al getoond hoe dat moest?!

De verf van het Tweede Vaticaans Concilie was nog niet helemaal overschilderd toen. Even was er hoop op een Kerk met een menselijke stem. Maar toen Johannes XXIII overleed, stierven met hem de meeste van onze illusies: De Kerkelijke Sprookjes werden één na één in eer hersteld.

Wij werden zo de eerste generatie in eeuwen die in steeds grotere getallen afhaakte. Plots waren er praktiserende en niet praktiserende katholieken en piekte de interesse voor andere religies en overtuigingen. Van Hare Krisna - in onze wereld zeer populair - over de scientology church en het pantheïsme tot openlijk atheïsme. Alleluja!

“Doodzonde!” riepen de geïndoctrineerden. Uit liefde en bekommernis, want zij zagen ons écht naar de hel gaan. Maar de gaten in de kerkelijke kaas werden alleen maar groter, de kerken steeds sneller leeg, de priesters steeds zeldzamer. Al wie de kerk van binnenuit wilde verbeteren, liep immers steeds weer tegen haar dogma’s en taboes aan en bleef zo toch een deel van de leugen die hij bestreed.

In onze wereld groeide de overtuiging dat “Liefde” het enige constructieve element in de wereld was en “zonde” al wat daar afbreuk aan deed. “Beautiful People” zong Melanie in haar prille jeugd en John Lennon, a working class hero, ontdekte de vrouw, “the nigger of the world” en kauwde en herkauwde de droom van miljoenen tot het gestroomlijnde one-liner succes “Imagine”. “Woodstock” en “Wight” waren al even commerciële leugens die dreven op de kwaliteit der performers, maar evenzeer op de luchtbel van de Grote Liefdesfeesten. Ook “Love Story” had niets om het lijf: braaf, melig, gezocht dramatisch, twee-dimensioneel en overgesimplificeerd was het typerend voor de massaproductieopvattingen van de consumptiemaatschappij waarin wij dreigden te verdrinken. Dat het boek, de film, de muziek zo’n gigantische hits werden, was wellicht een teken aan de wand: het ultieme bewijs van de hopeloosheid van onze idealen. Het “Mourir d’aimer” raakte ons omdat het niets van doen had met de Napalm op Vietnam of de hulp aan Somoza in Nicaragua, omdat wij 17 waren in die jaren en hopeloos op zoek waren naar “LOVE, NOT WAR” ... en omdat de vlucht uit de werkelijkheid voor de massa’s altijd al het gemakkelijkste alternatief was.

“Mit Siebzehn hat man noch Träume”. In 1970 werd ik 17. Ik had nog nooit een slechte song gehoord van de Creedence Clearwater Revival, beschouwde mezelf als Romantisch, Melancholiek, Non-conformistisch en Onbezorgd en leefde eerder chaotisch. Misschien reed ik na school naar huis, misschien ook niet. Misschien ging ik uit onder het weekend, misschien ook niet. Misschien maakte ik mijn huiswerk, misschien ook niet. Misschien studeerde ik, ... tot ik eraan begon was ik de laatste die het zou kunnen geweten hebben.

Dank zij een occasionele bijverdienste en enige zwarte magie, gaf ik wekelijks aan sigaretten en drank een veelvoud uit van wat ik als zakgeld ontving. Toch bleef het scharrelen om rond te komen. Ik deed niet aan sport, ik had geen hobby’s, geen idee van wat ik na school zou doen. Ik plande helemaal niets, had geen ambities, geen doelen. Ik leefde.

Een deel van dat leven speelde zich af in Terjoden, de arbeiderswijk aan de rand van Aalst waar ik in 1953 geboren werd: Een grauwe lintwijk zonder geschiedenis, langs de Geraardsbergsesteenweg uit de grond gestampt toen in Haaltert een station gebouwd werd.

De rest van mijn leven bracht ik door in Aalst, waar ik school liep - of “broste” - en waar ik tijdens het weekend uiting bij “de Frakken”, in de Caspuciero. Of bij voetballer Vander Elst, waar ik lid gemaakt werd van de “James Dean Friends Club”, zonder ooit te ontdekken wat die Club dan wel deed behalve toegangskaarten en -stempels uitdelen voor de danszaal.

Tijdens de weekdagen waren het vooral de bars van de Korte Nieuwstraat en van de omgeving van het Stationsplein die probeerden compensatie te bieden voor de meer theoretische lessen die wij in school moesten slikken.

Aalst, dat was natuurlijk ook Carnaval. Er zijn er die verkeerdelijk denken dat Carnaval een volksfeest is dat het weekend voor Aswoensdag doorgaat. In werkelijkheid is het altijd een beetje Carnaval in Aalst, want elke carnavalvereniging heeft altijd geld nodig en elk bal dat ze met dat doel inrichtten was even goed Carnaval.

Aalst dat was ook het Belfort, waar de kunstenaars van de eigen academie tentoonstelden en af en toe een andere ook. Hoewel de ingerichte tentoonstellingen mij keer op keer zeer tegenvielen, kon ik het bordje “tentoonstelling” niet voorbij: de kans één mooie sculptuur, één mooi schilderij te zien, oefende een onweerstaanbare aantrekkingskracht op mij uit, trok mij binnen - naar de ridderzaal, of beneden in de middeleeuwse krocht, waar ik even later meestal ontgoocheld en onbegrijpend stond te kijken op drie keurig afgezaagde en in kippen gaas verpakte bezemstelen met het bordje “Andromeda” voor.

En Aalst, dat was voor mij ook “de Bon Marché”, waar ik ronddoolde als al mijn geld op was, eindeloos boeken doorbladerde en naar “plaatjes” luisterde in de muzikafdeling.

In dit leven, ongewild, zoals dat steeds gaat, ontmoette ik Marleen. De impact van Marleen op mijn gevoelsleven was totaal. Mijn leven wérd Marleen: twee paar ogen, twee monden, vier handen, één buik. Alles dat zich buiten dit terrein bevond werd plots heel vaag voor mij. Marleen werd mijn lief, mijn obsessie, de spiegel van mijn dromen. Maar evenzeer mijn orakel en de spiegel van mijn onmacht. Over deze vreemde en bevreemdende ervaring gaan de volgende bladzijden.

Hoofdstuk 1.

*“Get Ready”
(Rare Earth)*

Kan je je iets roters voorstellen dan terug naar school te moeten na twee maanden vakantiewerk? Het is een degradatie over de ganse lijn wanneer je terug op de schoolbank moet nadat je je twee maanden lang verantwoordelijk hebt gevoeld voor je job. Economisch ben je plots totaal waardeloos en je voelt je als een vis die verstrikt geraakt is in een of ander net en alleen nog kan wachten tot hij klaargestoomd zal zijn voor zijn bijdrage aan de moderne consumptiemaatschappij. Het toppunt was wel dat mijn bromfiets met een gebroken gaskabel in de garage stond en ik natuurlijk net iets te laat uit bed geklauterd was om de bus te kunnen halen. Ik was dan ook helemaal in een stronthumeur toen ik op vier september liftend op weg ging naar de “Hoger Rijksinstituut voor Handel en Administratie - met Normaalafdeling”.

De naam van de school alleen al volstond ruimschoots om een deftig mens de stuipen op het lijf te jagen. Waarschijnlijk gestolen uit een Russische bespreking van de successen van het laatste vijfjarenplan! En zeggen dat we die litanie de eerste dagen in al onze schriften mochten neerpennen!

Eenmaal binnen de ‘veilige’ muren van de school, voelde ik me direct een stuk beter: de traditionele eerste-schooldag-sfeer met zijn ongelooflijke geharrewar en rompslomp ligt me wel. Iedereen biedt je sigaretten aan tegen een snelheid die je doet denken aan illegale omkoperij door een of andere kankerspecialist. Sommigen staan hun nagels te verorberen in afwachting dat de uitslag van de herexamens zal bekend gemaakt worden. De meisjes maken bemerkingen over je kleren, de lengte van je haar of de kleur van je huid of vertellen je wie nieuw is, wie niet meer komt en waarom dan wel niet. Sommige vrouwen hebben een neus voor dat soort nieuwtjes. Ze ruiken hun bronnen en kennen hun cliënten. Alleen het uitziften van de minder interessante details loopt regelmatig verkeerd. Maar hoe kan het anders, wanneer smalltalk voor velen van ons, mannen, een onmogelijke opgave is, terwijl het precies hun grootste specialiteit is?

Een deel van de mannen probeert vooral zichzelf te laten gelden: wie zich laat strikken wordt getrakteerd op de gekste wildwest verhalen over “machtige” vakanties en ontelbare liefdesavontuurtjes met meiden die daarvoor rechtstreeks uit Playboy werden overgekopieerd.

Ik weerde een paar apentropen met een vrolijk maar afstandelijk “hallo” af en liep snel door op zoek naar een mens.

Udos felgroene ogen hadden hem de belangstelling van een paar giechelende meisjes opgeleverd. Niet zo gauw echter had hij mijn zweetgeur waargenomen of hij kwam op mij af: “Wel, *Pithecanthropus erectus*, hoe is het ermee?”

Zijn drang naar kennis had hem er blijkbaar toe aangezet een speurtocht door onze ontstaansgeschiedenis te ondernemen. Soms, als wij beiden in de stemming waren, vermaakten wij ons door zoveel mogelijk stadhuiswoorden te gebruiken. “Dikdoenerij” noemden wij het zelf. Maar wel leuk.

Ik haakte in op zijn nauwelijks verholen oorlogsverklaring. “Laat de ‘*erectus*’ er maar af voor vandaag, jongeman. Ik zal het als een eer beschouwen door jou met ‘mijnheer *australopethicus*’ aangesproken te worden, wij evolueren allemaal, n’est-ce pas?”

Als ik gedacht had er met iets als ‘onderontwikkelde *mylodon*’ vanaf te komen, had ik hem onderschat, of minstens de degelijkheid van zijn lectuur dan toch, want hij pareerde vakkundig: “Tiens, je weet toch dat je omgekeerd aan het evolueren bent, hé? Jouw *australopethicus*, mijn zoon, leefde een heel tijdje voor mijn *pithecanthropus*! Maar daar niet over gezeverd. Heb jij Rudy al gezien? Heeft zijn baard laten groeien, de knul. Enne, weet je al dat de Willy zijn zuster nu ook hier naar school komt? ...”

Baarden waren aan mij niet echt besteed: de mijne vertikte het zich te laten zien, zodoende. Willys zus interesseerde mij ook niet speciaal: Willy was niet helemaal ‘my cup of tea’, dus was er niet direct vuurwerk te verwachten van de kant van een zus van hem. Willy was een grote, wat stille jongen, die zich in de klas eerder wat afzijdig hield en tot zulke ongelooflijke prestaties in staat was als het ompspitten van de tuin van een leraar. Daarbij, wie geeft er wat om het struikgewas op het gezicht van een oude bekende of de zus van een godvergeten klasgenoot wanneer je nog niet weet of er vers bloed in de klas is?

Als je ‘godsdienst’ volgt, en dat moest ik wel indien ik mijn drinkgeld niet volledig wilde verliezen, loop je altijd het risico met enkele sociaal veracherde elementen in de klas opgezadeld te geraken. Het was mijn ervaring dat de meer dynamische en progressieve gezinnen gemakkelijker voor zedenleer kozen, terwijl de “brave” ouders het licht eerder van boven verwachtten. Dat was in onze klas alleszins wel degelijk het geval, zodat ik erop gebrand was te weten of er per ongeluk niet wat van het betere vee bij de kudde geraakt was.

– Nee, je bent de eerste die ik spreek. Maar weet jij al of er wijzigingen zijn in onze klas?

– Zwijg er me van, vent, ik probeer al een week niets anders meer dan niet aan onze fantastische klas te denken en nu kom jij mij meteen met de neus in de drek duwen. Een goeie raad: hoop niet teveel dat het beter zal zijn, dan valt het misschien allemaal nog zo geweldig niet tegen.

– Danks, je hebt me een hart onder de riem gestoken, mag ik wel zeggen.

Danny en George hadden ons ondertussen opgemerkt en kwamen ons opgewekt tegemoet. “Echt jammer van die stomme brommer”, dacht ik, toen de bel ging nog voor ze bij ons geraakt waren.

Een paar minuten later al bleek dat Udo zich niet vergist had: braaf op de eerste rij zat een soort levend fossiel met een neus als een biljartkeu en oren als teljoren het welkomstwoord van de klastitularis te noteren. Udo had hem ook opgemerkt:

– Zeg, is dat je tweelingbroer daar vooraan?

– Lach met je grootje, jongen, of koop je eens een bril die aangepast is aan je mollenogen.

– Oh sorry, maar had jij niet zelf gezegd dat ik je met australopethicus mocht aanspreken?

Ik proestte het uit. 1 - 0 voor die klootzak en de aftrap was zelfs nog niet gegeven!

Maar er zat nog meer nieuws in de klas: schuin voor mij zat een goedmoedig vrouwelijk fort met grote, hoekige lettertekens haar naam op de cover van een spiksplinternieuw en keurig gekaft schrift te schilderen, waarna een keurige rode én een even keurige groene streep het oeuvre voltooiden.

In een verloren hoekje aan het andere eind van de klas zat een soort telefoonpaal gemoedelijk te keuvelen met twee veteranen aan de tafel voor hem. Hoe langer ik het groepje observeerde, hoe sympathieker hij mij voorkwam. Niet slecht!

Drie tafels voor mij zat ten slotte de meest intrigerende nieuwkomer: vrouwelijk dus. Niet zo meteen te klasseren ook, want al wat ik zag was een stuk van de rug van haar stofjas en de achterkant van een klein hoofdje met bruine haren, samengebonden in een konijnendotje. Twee lesuren waren er tot aan de speeltijd; uitzonderlijk doorlopend omdat de verdeling van de lesuren nog niet klaar was. Twee lesuren, gedurende welke zij niet één keer opzij keek. Niet één enkele keer. Zelfs niet toen de leraar dreigde voor mij en Udo een uitzondering te maken op het recht om ons te zetten waar wij wilden, wanneer wij ‘opnieuw’ begonnen de lessen te storen. Onzin nochtans: wij hadden van de man het jaar ervoor geen les gehad. Die was dus duidelijk gewoon gebrainwashed of dacht dat het volstond op voorhand wat te blaffen om aan de onvermijdelijke vuurproef te kunnen ontkomen.

Hoe dan ook, geen kat die eraan dacht om tijdens die delicate eerste lesuren keet te schoppen, zodat het wel overbodig zal zijn te zeggen dat ik me dood verveelde. De bel moest nog beginnen rinkelen toen ik de deur al opengeramd had en met de zoveelste sigaret in de mond de koer wou opstormen.

– Eddy!

– Ja. School in brand?

Ik vertraagde, maar stapte toch verder richting uitgang.

Ik heb er een handje van weg mij een air te geven alsof ik mij voor niets of niemand interesseer. “Om mijn zwakke persoonlijkheid tegen mogelijke nederlagen te beschermen, die mijn trots niet zou kunnen aanvaarden.” legde een brave leraar mij ooit bereidwillig uit. Er moet iets van waarheid ingezeten hebben, anders zou ik hem voor die uitspraak nooit een gans jaar lang getergd hebben. Zelf zie ik het liever anders: ik kies graag zelf de mensen met wie ik omga en hou voor het overige nogal aan mijn vrijheid. De meeste mensen interesseren mij misschien wel écht niet: ik vergeet namen en informatie over het persoonlijk leven van anderen aan lichtstnelheid. Ik luister meestal gewoon niet naar wat de mensen me over hun leven vertellen. Tenzij ik een emotionele band met hen heb. Of tenzij ze er in slagen om door mijn schild te dringen. Bijvoorbeeld met een gevatte repliek op mijn flauwe opmerkingen. Gelijkgestemdheid der Geesten is toch de ultieme magneet waar wij allemaal op kicken?

Door de band had mijn systeem succes: onverschilligheid doodt. Uiteindelijk laten zelfs de hardnekkigste honden af. Zeker als het alternatief ook al niet direct een echte overwinning is. Echt tactvol was ik niet altijd. Er waren in de klas trouwens weinig problemen op dit vlak: zoals elke klas kende ook de onze verschillende kringen en waren de onderlinge verhoudingen mettertijd vrij duidelijk voor iedereen. Met andere woorden: buiten het leslokaal was de informatie-uitwisseling tussen die kringen altijd een riskante onderneming en in de praktijk praktisch nihil.

Maar dat was de allerlaatste zorg van Willy: hij herkende de groepssymboliek gewoon niet. Geleid door het toeval belandde hij afwisselend bij alle groepen en bij alle groepen was hij vooral “De Grote Luisteraar”. “Ik kom met iedereen overeen” was zijn eigen optimistische conclusie. Ja. Juist, ja.

Vijftien minuten pauze waren er tot het begin van de volgende les. Vijftien minuten die ik gewoon moest op de koer doorbrengen, want nu werden de terreinen afgebakend; nu ontstonden de kernen; nu moest gaan blijken wie anderen aantrok - en een kring rond zich verzamelde - en wie zich noodgedwongen bij een of andere kring moest aansluiten.

Nu viel er ook het meeste te leren uit de begroeting van de meisjes. Dit was de dag waarop de jonge runderen voor het eerst na een lange winter weer de wei op mochten. Willys naam kwam op zo'n ogenblikken in mijn agenda niet voor.

– Hey, stop eens Eddy. Ken je mijn zuster al?

Wij waren de deur van onze parallelklas juist voorbij, zodat er verschillende meisjes met ons mee richting koer stapten.

– Hi, Ann, alles kits?

– Op een eerste schooldag? Jij bent gek zeker?!

– Ach, geef maar toe dat je blij bent dat je me terugziet!

– Stoefer! !

Willy had me bijna bijgebeend.

– Eddy ...?

Ik keerde me naar hem toe en knikte even naar het meisje dat net tussen ons in stapte.

– Hi!

Zonder te vertragen of ook maar op haar antwoord te wachten, draaide ik me naar hem:

– Yeap, nu ken ik ze.

– Zeg, je gaat weer niet beginnen zoals vorig jaar, hé!

Ik moest even glimlachen bij de zalige herinnering aan de miniatuuroorlog die wij het vorige schooljaar hadden uitgevochten. Een tijdelijke leraar had Willy toen geprezen omwille van de 'mannelijke blik' in zijn ogen. Dat was vanzelfsprekend genoeg geweest om hem de rest van het jaar te bedenken met het troetelnaampje 'Adonis' en zijn macho-kenmerken te gepasten en ongepasten tijde dik in de verf te zetten.

– Dít is mijn zuster.

Blijkbaar had hij zich gehaast om mij in te halen, maar was zijn zus op haar gemak achter hem aan gekomen.

Ik moet toegeven dat ik sprakeloos was.

Dit zijn zuster! ? Was hij vorig jaar maar zo verstandig geweest haar eens mee te brengen naar een fuifje, zijn jaar zou ook wel veel prettiger verlopen zijn!

Shit, ze had mijn verwarring duidelijk gemerkt. Ik hoorde de ondeugende ondertoon in haar stem toen ze zachtjes ‘aangenaam’ mompelde en haar hand naar me uitstak.

‘Aangenaam’: stel je voor! Ik merkte ook wel de spotlichtjes in haar ogen, maar wist gewoon niet direct hoe best te reageren.

Als ik dan toch een nederlaag geleden had, kon de ‘Cool Approach’ misschien de schijn nog een beetje redden. Ik beperkte er mij toe haar eens rustig van onder tot boven op te nemen. Zij was rank, rookte, droeg een zachtgele blouse op een donkerblauwe korte rok, had slanke, mooie benen, smalle heupen, kleine borstjes en een spits secretaressesnoetje met een vreemde rimpel in haar voorhoofd. Haar halflange bruine haren vielen golvend tot op haar schouders. Maar vooral: zij was zelfverzekerd. Haar blik week niet voor mijn onderzoek. In tegendeel. Zij probeerde duidelijk oogcontact te maken, wat ik niet weigerde.

“In welke klas zit je?” vroeg ik - ondertussen écht geïnteresseerd.

... Zij zat welgeteld drie tafels voor mij. Haar haren had ze losgemaakt voor ze buitenkwam en de destijds obligatoire stofjas had ze in de klas achtergelaten.

“Tof, dan kunnen wij nog veel plezier hebben” probeerde ik te redden wat nog te redden viel, maar de glimlach op haar lippen was net iets te vriendelijk om de spotlichtjes in haar ogen niet te accentueren.

Op de koer kwamen Willy en zijn zus bij ons groepje staan. Ook Marc, de telefoonpaal, sloot zich aan. Het lag voor de hand dat het gesprek vooral ging over de vroegere scholen van Marc en Marleen en hun redenen om van school te veranderen. Om de een of andere reden voelde ik mij gestoord omdat ik duidelijk geflaterd had in de kennismaking met Marleen. Tezelfdertijd had zij mij meteen in verwarring gebracht. Het relaas van het roemruchte wedervaren van Marc kon mij dan ook maar weinig boeien. Anders was het toen Marleen aan het woord kwam: ze maakte er geen opera van, maar vertelde kort hoe het haar vergaan was in haar vorige school en waarom ze voor onze school gekozen had. Vanaf dat eerste gesprekje op de koer, nam Marleen een gewoonte aan die ze nooit zou veranderen: als ze iets vertelde in de groep keek ze vooral mij aan. Wilde ze iemands mening kennen, dan vooral de mijne. Maar dat was voor later ... die voormiddag was één boodschap voor mij héél duidelijk: Zij maakte mij nerveus, ik haar niet.

De rest van de voormiddag heb ik mij niet meer zo verveeld. Eens ik een en ander op een rijtje gezet had, lag de conclusie voor de hand: Marleen was veruit het knapste meisje uit de klas en bovendien was er iets tussen ons. Er was dus werk aan de winkel.

Eerst diende de zwaarste concurrentie uitgeschakeld. Udo maakte geen bezwaar. Terwijl hij Roger informeerde over mijn plannen, begon ik aan de voorbereiding van mijn offensief te werken.

Het nieuwe leraartje Duits zag er nogal zoet uit, zodat ik dacht ik me wel iets kon veroorloven. Terwijl de brave man ons een vertaling opgaf om onze kennis van Goethes taal te testen, pijnigde ik mijn hoofd op zoek naar middeltjes om twee tafels en een rugleuning te overbruggen. Net toen ik tot het besluit gekomen was, dat het wellicht beter zou zijn te wachten tot na de les, sloeg het ventje vooraan het aanwezigheidsregister open en vroeg of “nummer vijftien” zo goed zou willen zijn even de klas rond te wandelen op zoek naar beëindigde werkjes.

“Nummer vijftien”. Ik voelde mijn bloed koken. Zo’n kereltje zouden ze moeten verbieden Duits te onderwijzen! Zou ik hem vragen welk nummer hij had?

Maar mijn plannen werden doorkruist door beweging aan tafel nummer drie: Marleen stond recht en antwoordde vriendelijk “Nummer vijftien zal dat graag doen, Mijnheer.”

Geen openlijke confrontatie dus, integendeel een vriendelijke en ietwat onderdanige toon waartegen de leraar geen verhaal had, maar die tegelijkertijd aan duidelijkheid niets te wensen over liet.

Marleen liet niet met zich sullen, zoveel was duidelijk.

Toen ze mijn Übersetzung wilde in ontvangst nemen, liet ik die niet direct los. “Een kus”, zei ik lachend, “of je krijgt ze niet”. Zij lachte terug, liet het blad niet los en bewoog ook niet. Marleen leek zich helemaal niet druk te maken over de situatie. Maar ergens zaten wij blijkbaar toch wel in een patstelling. De druk om iets te doen of te zeggen werd te groot voor mij.

“Eigenlijk ben jij wel een prachtig beestje”, hoorde ik me tot mijn eigen verbazing zeggen. Ik zei het lachend, dat wel. Misschien had ik het in mijn onhandigheid ook wel gewoon als een complimentje bedoeld. Maar dat de degradatie tot op het niveau van het bestiale door Marleen niet direct iets was wat ze als complimentje ervoer, daar liet ze weinig twijfel over bestaan.

– Waaw!

De afschuw klonk vingerdik door in haar veel te luide kreet. Zij keek me verschrikt aan, zette een stap achteruit en liet het blad direct los. Ik, eigenlijk even erg geschrokken, liet het blad ook schieten en wendde mij naar Udo om de indruk te wekken dat ik met hem in gesprek was.

Nou, dat lieve, vriendelijke, zachte leraartje trapte daar toch maar net niet in. Zonder dat hij ook maar een idee had van wat er gebeurd was, begon hij mij uit te maken en te bedreigen alsof hij mij de nacht ervoor met zijn vrouw betrapd had.

Leerzaam was het wel: de leraars hadden blijkbaar iedereen voor mij gewaarschuwd en onderling afgesproken mij van bij het begin van het schooljaar extra nauwgezet in de gaten te houden.

Ik liet de storm over mij heen razen. Al moest ik aanvankelijk mijn laatste greintje reserve aanspreken om kalm te blijven en niet in een zinloos verweer over te gaan: dat ventje probeerde duidelijk mijn prestige te ondergraven. Als hij echter dacht mij in deze omstandigheden tot een open confrontatie te kunnen verleiden, had hij het toch verkeerd voor. Ik had geen zin om als voorbeeld te dienen voor iedereen die het in zijn hoofd zou kunnen krijgen om wat keet te schoppen in zijn les. “Wie ik wel dacht dat ik was? Mijn pretentie fnuiken? Hardere kerels op de knieën gekregen? Zinloos bij hem te gaan wenen om er op de herkansing doorgelaten te worden?” ...

Ik moest hem nageven dat hij zijn les goed geleerd had, maar het duurde gewoon te lang. Na de eerste verrassing keek ik hem vriendelijk glimlachend aan. Hoe kwader hij werd, hoe meer op mijn gemak ik me ging voelen. En hoe meer ontspannen ik werd, hoe kwader hij werd. Hij bleef zich dus druk maken tot wanneer zijn laatste greintje inspiratie opgebrand was, zijn motor sputterend stilviel en hij zich hijgend van mij afkeerde.

Dit was het moment om in actie te treden, voelde ik. Voor Marleen had het ondertussen allemaal al veel te lang geduurd: die had haar papieren ingeleverd en zich terug op haar plaats gezet. Mijn vertaling lag evenwel nog altijd op de vloer. Dus stond ik op, raapte ik het blad op en ging het doodgemoedereerd bij de andere bladen leggen.

Van dichtbij zag onze nieuwe leraar er toch maar klein uit. Ik had het sterke vermoeden dat hij dat ook zo aanvoelde. Ach: die kleine Engelse haantjes die zich voortdurend moeten bewijzen. Altijd gevaarlijk! Dus nam ik mij ondertussen wel heilig voor om iets extra voor Duits te doen, zodat ik nooit van zijn willekeur afhankelijk werd!

Na de les ging Udo een sigaretje roken. Marleen nam meteen zijn plaats naast mij in en ging in de aanval:

- Waarom moest je ook zo zeveren, ik ben geen beest!
- Ooh, is het juffertje ook al op haar teentjes getrapt? Wie zevert er? Waarom moest jij goddomme zo kelen? Dacht je dat ik je ging verkrachten misschien?
- Eddy, je bent gemeen. Echt gemeen!